

Velja v Ljubljani
in po pošti:

selo leto . . . K 84—
pol leta . . . „ 42—
četrt leta . . . „ 21—
za mesec . . . „ 7—

za inozemstvo:

za celo leto naprej K 95—
za pol leta . . . „ 50—
za četrt leta . . . „ 25—
za mesec . . . „ 9—

Jugoslavija

Ljubljana knjižnica

Na pismene naročbe brez
pošiljave denarja se ne
moremo ozirati.Naročniki naj pošiljajo
naročnino
po nakaznici.Oglasi se računajo po po-
rabljenem prostoru in si-
cer 1 mm visok ter 45 mm
širok prostor za enkrat
40 vrt., za večkrat popust.Uredništvo je na Starem trgu št. 13. Telefon
št. 860. — Upravištvo je na Marijinem trgu
št. 8. — Telefon št. 44.Izhaja vsak dan zjutraj.
Pecamezna številka velja 40 vinarjev.Vprašanjem glede inseratov l. dr. so naj pri-
loži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Vtisi iz Zagreba.

Veselo velikomestno življenje po
ulicah, polnih vrvenja od jutra do
pozne noči, zabavišča in kavarne ravno
tako polne, povsod godba, zabava in
denar se razsiplje s polnimi rokami.
To je danes Zagreb, kakršen je bil
pred mesecem in kakršen bo jutri in
nadaljne dni. Vse kupčuje, vse poli-
tizira, v kavarni, pri vinu in na ulici
in človek, kateri pride iz Slovenije, se
ne more vživeti v to ozračje, čuti se
nekako tujega. Ta občutek povečajo
Še ponovne splošne opazke proti Slo-
vencem, pisanje časopisov, ki vkljub
temu, da pripada najraznovrstnejšim
strankam, naravnost v nerazumljivem
soglasju nastopa v vseh vprašanjih,
ki se tičejo razmerja Hrvatov k državi.
Na in napram Slovencem in Srbom. Na-
dalje tudi vsakdo takoj opazi in težko
občuti židovski vpliv, ki se kaže vse-
povsod, že na prvi pogled na ulici,
kjer je skoro vsaka trdnja židovska,
velik del pasantov z značilnimi židov-
skimi potezami in mnogo, premnogo
nemške govornice.

Zato nese skoro vsak Slovenec,
kadar odhaja iz Zagreba, seboj nepri-
jeten vtis, zato se tudi sliši toliko
stroge sodbe in obsodbe v slovenski
javnosti in v slovenskem časopisju,
kadar koli pride govor na Hrvate in
njihove prilike.

Pod tem splošnim vtisom stoji
vsak, kdor le površno opazuje življe-
nje v Zagrebu. Zato je tudi narav-
nost nemogoče razumeti razliko v raz-
položenju med Zagrebom in Ljubljano
in ono tlo, toda povsod opaženo
razdraženost in občutljivost proti vsemu
karkoli se tiče čisto hrvaških ali skup-
nih državnih vprašanj ter razmerja
med Zagrebom, Ljubljano in Belgra-
dom. Ravnotako je Slovencu nemo-
če razumeti način političnega boja med
strankami na Hrvaškem.

Kolikor dalj se pa opazuje to
življenje in se potopi vanje, postaja
jasnejše in človek vsaj zasluži neko-
liko, zakaj je tako in ne drugače.

Svetovna vojna nas je združila in
s tem z enim mahom izvršila to, kar

bi se bilo sicer zgodilo polagoma toda
gotovo, ker je bila to zgodovinska
nujnost. Revolucionarna naglica in
nemotivirana tega združenja pa nas je
postavila v položaj, na katerega nismo
bili dovolj in zlasti ne enako priprav-
ljeni. Proces zblizanja do končnega
popolnega ujedinjenja se je vršil med
nami vsami, toda vsled različnih po-
litičnih prilik v neenakih smereh. Zato
stojimo danes mi Slovenci drugače,
kot Hrvati ali Srbi in zato se tudi
vse naše politično življenje, ki se
giblje v znamenju nove orijentacije,
razvija pri vsakem različno. Koliko
sami oviramo pot prave orijentacije,
nam pojasni najbolj slika našega do-
sedanjega razvoja.

Akoravno po jeziku in srcu bratje
in najbližji sosedje, smo bili vsled
neugodnih političnih razmer skozi sto-
letja vedno drug od drugega odtrgani.
Ves ta čas smo trpeli sicer oboji pod
tujim pritiskom, toda naš notranji raz-
voj je bil neenak in pri vsakem delu
troednega naroda drugačen.

Mi Slovenci smo izgubili vso po-
litično svobodo in moč ter smo se
obupno branili pred političnim in go-
spodarskim pritiskom nemstva in ita-
lijanstva in pri tem izgubljali kos za
kosom od svoje zemlje. Ta brezob-
zirni politični pritisk pa nas ni mogel
ubiti, ampak smo si v boju ohranili
svoj jezik in svoj narodni značaj ter
si ustvarili mlado, toda krepko, lastno
kulturo, še več, budil je v nas odpor
proti državi, ker smo jo smatrali za
svojo največjo sovražnico ter zato
tembolj želeli politične in gospodarske
neodvisnosti ter združenja s svojimi
brati Hrvati in Srbi. V tej smeri se
je gibal naše politično in kulturno
delovanje in zanjo smo pridobili
polagoma ves narod. Zato se
je tudi narod tako enotno okle-
nil svoje nove države ter dan-
es pomaga pri nje konsoli-
daciji. V sebi čuti vso moč, na-
brano v teku dosedanjega boja
za obstanek, zlasti moč svojih
organizacij, predvsem kultur-
nih, katere mu danes omogo-
čajo, prilagoditi se novim raz-

meram in katere so mu vsi va-
rile inteligentnega naraščanja,
da ga more brez lastne škode
poslati iz svojega ožjega ozem-
lja, kjerkoli to zahteva potreba
nove domovine.

Te svoje moči se tudi polno za-
veda že skoro ves narod ter čuti, da
bo mogel šele sedaj, prost in združen,
razmahniti svoje sile in da mu pri-
pada v državi naloga, postati jedro
vsega javnega in političnega življenja
in gibal vsakega napredka. Zato se
mi Slovenci v splošnem čutimo v dr-
žavi srečne. Bili smo za združenje
najbolj zreli in na to najbolj priprav-
ljeni. Nam skoro ni potreba nobene
preorijentacije v to smer, naš del na-
roda je toliko pripravljen, da je le od
državnih oblasti odvisno, če se bo
tako s polnim srcem in polno za-
vestjo vživel v svoj novi politični po-
ložaj, ali pa bo njegovo navdušenje
zapet pojenjalo. Vrhutega so naše po-
litične stranke in skupine v splošnem
v tem smislu že orijentirane, politično
življenje je tedaj ugodno urejeno za
sedanji položaj. Iz tega stališča gle-
damo tudi mi na Hrvate in Srbe ter
pozabljamo pri tem, da je samo
fakt združenja za vse isti, naj-
bližja preteklost in nje posle-
dica, mišljenje in razpoloženja
ljudstva pa popolnoma dru-
gačno od naših. V koliko je to
naše naziranje upravičeno, bo najbolje
pokazala bodočnost.

Hrvatski del našega naroda je
kljub neprijetnim političnim razmeram
ohranil mnogo več svoje moči; ohranil
je nekoliko svoje politične svobode,
svoje tradicije, svoje kraljevstvo. Kra-
jevina Hrvatska je bila do zadnjih
dni res le pašalik Madžarov, njen ban
je bil več kakor najvišji uradnik v
deželi in njen državni zbor je imel
malo več pravice kakor naši pokra-
jinski deželni zbori, a za ta ostanek
svoje moči in slave se je moral hr-
vatski narod dnevno boriti. Toda
ohranil je živo v svojem spo-
minu svoje državno pravo in
željo po neodvisni Veliki Hr-
vatski.

V tem pravcu so delovali vsi ve-
liki hrvaški močje, ta ideja je poži-
vala ves narod, kateri je videl v ve-
liki svobodni Hrvatski svoj politični
ideal. Jugoslovansko gibanje je pri-
dobivalo močnih tal tudi na Hrvaškem,
vendar iz navedenih razlogov kakor
tudi vsled tega, ker se je vlada na
vse mogoče načine trudila, poglobiti
nasprotje med Hrvati in Srbi, ni bilo
dovolj močno, da bi izpodrinilo veliko
hrvaško idejo in da bi povzročil pre-
obrat javnega mnenja v narodu. Pri
tem je vpoštevati tudi vpliv koruptivne
madžarske uprave, madžarske infil-
tracije v vse urade ter židovstva, na
drugi strani neugodne kulturne raz-
mere in slab gospodarski položaj v
velikih delih dežele. Vlada je iz-
rabljala Veliko-Hrvatsko v
svojem razdornem delu ter
ščuvala drugega na drugega
Hrvate in Srbe. O izbruhu sve-
točne vojne so se pokazale posledice
tega delovanja. Tudi vojna sama ni
mogla bistveno spremeniti položaja
tako, da je stopil hrvaški narod v
novo dobo ob prevratu nepripravljen,
notranja raztrgan, brez enotne poli-
tične orijentacije.

To je glavni vzrok površnemu
opazovalcu naravnost nerazumljive
občutljivosti, vsled katere se čutijo
Hrvati pri vsakem koraku beograjske
kakor ljubljanske vlade prikrajšane.
Z združenjem in z ustanovitvijo enotne
države je pokopan sen Velike Hrvat-
ske, je oropan up, da bo Zagreb
glavno mesto. Danes je Zagreb sre-
dišče pokrajinske vlade, tedaj še manj
kakor je bil za časa Avstrije, ker ima
ban danes manj moči in veljave.
Hrvatska je danes pokrajina, kakoršna
je Slovenija in nič več.

Hrvati so tedaj res vsaj s svo-
jega stališča z združenjem primeroma
mного izgubili, medtem ko čutijo, da
smo Slovenci le pridobili. Kljub temu
bi mogla ideja ujedinjenja pridobiti
mного več tal, da se ni toliko gre-
šilo proti njej v času združenja.

Preorijentacija naroda v
jugoslovanskem smislu bi se
izvršila, akoravno bolj pola-

VLADIMIR LEVSTIK.

137. nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

»Bodiva odkrita, brutalna! Vi hočete vpreči
Smučiklasa v nemški voz; to je po vaših mislih dobra
vladna politika in po mojih veleizdaje, čeprav od-
pustljiva, čeprav dejanje adepta, ki ni vpeljan v naj-
višjo skrivnost. Ravnajte, kakor hočete; svoja glava,
svoj svet. Ne branim vam pohujšati Smučiklasa in
vseh njegovih pajdašev: storite jih nemškutarje, po-
ženite jih v boj za nemški most od Balta do Jadrana
— à la bonne heure; toda nemške nadvlade na
koncu koncev vendar ne boste ustanovili, in če jo
boste hoteli, se boste trudili zaman!«

»Kako to, za božjo voljo?« se je prestrašil mo-
žiček, sklepaše roke in bulječ z očmi, kakor bi ugibal,
kdo blazni, on ali grof.

»Zato, ker vam prepovedujem jaz, pooblaščenec
naše skupne, velike in svete stvari!« je zagrmel gost
z mogoto sodnje trobente. »Ker vam prepovedujem
in vam bom znal ubraniti, če bi se prav uprli mo-
jemu povelju!«

»Prepovedujete — mi? . . .« Ekselenci je
usihal glas.

»Brezpogojno. Visoki zmisel vaše naloge je
vzvišen nad sleherno prvenstvo enega ali drugega;
kdor ustanavlja nadvlado nemštva, greši zoper po-
slanstvo Avstrije enako kakor Smučiklas ali Mahnč.«

»Moj Bog, in jaz sem služil ves čas tej misli,«
je stokal stari gospod. »Posvetil sem ji življenje, in
je bilo zgolj življenje zmote . . . izdajstva . . . upo-
rništva, gorje mi!« Odkrita bol, ki je odsevala v nje-
govem glasu in obrazu, je pričala, da slepo ver-
jame vse.

»Ne obupajte,« ga je potolažil grof. »Tudi zmote
so postavljene v račun: brez grehov ni zveličanja.
Odgrnil sem vam predposlednji zastor, ker vam pri-
voščim, da se povzpnete do višjih zaslug nego drugi.«

»Tak kaj naj storim, o mojster?« je vzkliknil
revež, kakor bi molil. »Razsvetlite me, poučite ne-
vednega siromaka.«

»Storite ravno nasprotno, nego ste mislili. Pu-
stite v nemar nemške in takozvane vladne interese;
podprite vse, kar ste doslej pobijali; kurite ognje,
ki ste jih smatrali za prepovedane, nevarne in ško-
dljive državi . . . Tu imamo naprimer socialiste; iz-
podbujajte jih, olajšajte jim, da vzdignejo maso za
najprevarnejša gesla! In veleizdajnike, prijatelje
Srbov, rušitelje državne enotnosti: v potokih jim
vlivajte vodo na kolesa, zakaj tudi oni stoje v ra-
čunu, vise na nitih visoke politike in pomagajo iz-
polnjevati poslanstvo! Pospešujte razpad na vseh
koncih in krajih — to je naloga, katero vam spo-
roča tajni red demantnega runa; iz razsula vseh
dejstvujočih sil se vzpne moč nad močmi, se izpolni
visoki zmisel države, prestopa in krone; iz njega se
vzdigne vsevladajoča Avstrija kakor ptič Feniks iz
vesoljnega požara . . . In hitite, ne zamudite dneva,

ne ure, zakaj obračun se bliža, ko bo vsak poplačan
po svojih zaslugah in svoji pokorščini!«

Predsedniku je visela glava na prsi; težko so-
penje se je trgalo iz njegovih ust, in roke, sklenjene
kakor v cerkvi, so mu drgetale.

»Obracun se bliža!« je ponovil grof sam pri
sebi, stoječ vzravnan in izbočenih prsi nad to brez-
umno pobitostjo; njegov obraz se je krčil v rezanju
peklenke slasti.

Borba je bila dobljena . . . Kaj za to, če je od-
kritje pred durmi — če prihaja temna ura, ko si
strga Beaupertuis von Künnigsbruch vpičo vse no-
rišnice krinko z lic, zasuje svoje oboževatelje s
smehom srditega zmagoslavlja in pogine v plamenih
grmade, ki mu je zrastle pod nogami! Danes ali
jutri utegne priti Klotildino pismo, da ga ne pozna
niti grčica Lofaszyjeva niti kdorkoli v visoki družbi;
a kaj za to! Tudi če Klotilda ne piše, naj bruhne
resnica na dan; on sam jo pove, zakriči jo v kadilni
vonj najsvečanejšega trenutka, kakor bi brezverec
prekrel boga med povzdigovanjem . . . Zdej lahko
pride, kar hoče — zmagal je! On sam in glorijska
češčnja, ki ga obseva, sta živ dokaz, da je morala
teh ljudi zgolj pobeljena podlost, njih pravičnost
zločinstvo, njih čast, ponos in pogum strahopetnost,
umazanost in izdajstvo; izpod pete ki ga je mlela,
se je vzpel na vrh — on stoji nad vsemi, vesoljna
ta preobložena laž se napenja, kakor grlo klavne
žrtve, pod ostrino ubijstvenega zasmeha, ki mu sili
v grlo ter se razpoči zdajdaj kakor neurje nad
morjem in brodovi! (Dalje prih.)

goma, vendar ravno tako gotovo, kakor se je izvršila pri nas Slovincih. Treba je le bilo pustiti narodu in vodstvu čas, da se uži v položaj, da se ideja poglubi in razširi ter na drugi strani podpirati s pametnimi odredbami, z obzirnostjo in odkritostjo. Nasprotna sila bi bilo treba s pravičnim postopanjem eliminirati, uničiti jih s pomočjo naroda samega ter zlasti dati raznim političnim strujam v narodu možnost pravilne politične orijentacije. Nujno je bilo, pomagati narodu, da si uredi svoje socialne razmere, katere so bile bolj neurejene kakor drugod v državi, da se otrese prevelikega vpliva koruptnega in madžaronskega uradništva, da se reši svojih židovskih in drugih izkoriščevalcev, kateri so kar na velikem špekulirali z njegovo imovino in ovirali njegovo prehrano. Vse struje in stranke je bilo takoj pritegniti k delu. Pri tem bi se v kratkem pokazalo, komu je resna volja do pravega skupnega dela in kdo je res škodljivec stvari. Taki elementi bi se sami s svojim delovanjem razkrinkali, in morda bi jih narod sam obsodil.

Močna pest proti vsem, ki niso takoj za žive in mrtve prisegli na skupni program, je odbila marsikoga, katerega bi bilo sicer pridobiti; ta pest je zagnala Radiča na skrajno levo, in mesto pečata izdajstva, katerega mu je hotel natisniti na čelo, mu je dala v oči ljudstva gloriole mučenika in predbojevnika za Veliko Hrvatsko ter je v stanu, v celem narodu diskreditirati idejo ujedinjenja. Zato je na Hrvatskem še danes tako malo jasnosti, zato so razmere vsak dan bolj zamotane in je nezadovoljstvo splošno. To pospešujejo tudi druge razmere v prvi vrsti pa nesrečna vladna politika.

Nezadovoljni elementi tiho rujejo in med njimi posamezniki v popolnoma državi in enotnosti sovražnem smislu. Pri tem jih podpira vsa široko razpredena italijanska in madžarska agitacija, katera deluje pod krinko boljševizma, kakor tudi krinko veliko-hrvatskega ideala. Kako daleč se je ta nezadovoljnost razpasla, bo pokazala šele bližnja bodočnost zlasti pa volitve. To gibanje pa v splošnem ni naperjeno protidržavi sami, pač pa ga tira ravnanje vseh oblasti v to smer.

Položaj v klub vsemu ni tako tragičen kakor izgleda; utegne pa postati, ako ne bo pravočasne odpomoči. Odpomoči pa je mogoče edino na ta način, da se narod s primerno upravo, s primernimi odredbami in reformami pridobi, nikakor pa ne, z dosedanjim načinom postopanja.

V tem oziru smo tudi mi Slovinci mnogo grešili, ker se nismo nikdar resno poglobili v hrvatske zadeve, kakor bi se nas ne tikalo in kadarkoli smo se bavili v javnosti in v časopisju z njimi, smo to storili tako, da smo itak občutljive Hrvate še bolj razdražili. Najsi so karkoli ukrenili Hrvatje, smo mi vse kritizirali in obsojali in nismo imeli nikdar dovolj moči, kakor tudi ne obzirnosti, da bi jih kedaj tudi zagovarjali. To je tudi vplivalo na njihovo splošno razpoloženje, katero se je obrnilo tudi proti nam kot Slovincem, katere danes smatrajo za glavno oporo dozdnevne protihrvatske politike v državi.

Vse to razpoloženje v Hrvatski je pa v klub svoji razširjenosti in splošnosti le posledica nekake užaljenosti, je bolj površno in ne sega tako globoko, da bi bilo nevarno in neozdravljivo. To pa utegne postati, ako se mu pravočasno ne odpomore.

Da je v Hrvatih in sicer v narodu samem globoka zavest skupnosti, razvidimo lahko iz posameznih momentov, kateri kakor blisk razsvetlujejo globino njegove duše.

Ko je bila še za vojne započeta akcija za preskrbo otrok, je ves hrvatski narod velikodušno sprejel tisoče in tisoče otrok iz Bosne, Dalmacije, Istre in slovenskega Primorja. Vsi ti otroci žive tam že leta. Koliko je bilo v tem oziru zahvale z naše strani? Naši listi se zato niso brigali, niti

stranke, niti odbor, ki si je dal to nalogo. Kljub temu, brez kakršnega koli nadzorstva z naše strani, so otroci tam živeli tako, kakor bi ne bili naši največji optimisti tega pričakovali. Ko so prišli zastopniki staršev iz Primorja, da otroke odvedejo, je nastal jok po vseh hišah in morda ni bilo niti enega otroka, kateri bi rad odšel. Nekateri redniki jih sploh niso pustili otrok od sebe, ker so jih sklenili obdržati kot svoje, in otroke je morala vojaška straža siloma spraviti v vozove in jih stražiti, ker so utekali nazaj. In to se je godilo v Radčevski varaždinski okolici.

Kakor ljudstvo, tako se je tudi Zagreb težko poslovil od te dece, ter ji priredil prisrčno slovo Prof. Šilović ji je za slovo govoril tako k srcu, da je vsa deca glasno plakala in ž njim on, kakor vsi drugi navzoči. Že vnaprej jo je povabil zopet na Hrvatsko, kjer bo našla enako gostoljubje kot dosedaj. Ko se je ob prevratu začel zbirati narodni davek, je Hrvatska, ki je sicer res mnogo bolj bogata, zbrala milijone Slovincij, ki ni tako bogata pač pa se šteje za bolj zavežno, zbrala komaj par stotisočakov, Hrvatska danes še vedno zbira narodni davek, Slovenija je s tem že zdavnaj prenehala.

Danes kljub vsemu nasprotstvu, katero vlada med nami, daje Zagreb s polnimi rokami za naše skupne potrebe in morda nobena naših skupnih narodnih institucij, niti Jugoslovanski odbor v Parizu, niti drugi odbori po naši domovini, bi ne mogli delovati, ako bi jih Zagreb ne podpiral. Zagreb, vesel, lahkomišeln, predvsem pa nič jugoslovanski, podpira ravno tako Hrvate kakor Slovence in medtem, ko jih mi kritiziramo, so dali Hrvatje za naše potrebe že stotisoče.

Ti slučaj najbolj jasno razsvetluje pravo razpoloženje hrvatskega naroda in na nas je, da to razpoloženje prevladat tudi v našem javnem življenju.

Ako že je treba marsikaj kritizirati in obsojati, kar se godi na Hrvatskem, ker zadeva v živo tudi nas in državo, naj bi vsaj mi ne delali tega pavšalno in tako brezobzirno, kvkvor to delamo danes. Bolje bi bilo in je brezpogojno potrebno in je tudi dolžnost naših strank in našega časopisja, da se seznanimo naš narod bolj s hrvatskimi razmerami, in da se ga naučimo gledati čisto in jasno, toda vendar s pogledom pravih bratov. Najmanj pa treba, da se vsaj najsi z vzrokom ali brez vzroka, ne napada za vsako malenkost hrvatskega naroda kot takega, ampak kritizira stranke in posamezne osebe, ki so kaj zgrešile. S tem dosežemo vsaj to, da bodo Hrvati vpoštevali naše politično delovanje in se ne čutili že vnaprej užaljene od vsakega našega koraka, kot da bi bil proti njim naperjen. Pravična, utemeljena in obzirna obojestranska kritika bi skupni stvari le koristila, bi medsebojna nasprotja ublažila ter bi nas mnogo bolj zblížala kot dosedanja pasivnost.

Vprašanje izpraznitve Celovca.

Družba sv. Mohrja se seli.

Maribor, 30. julija. Graški listi priobčujejo vesti, da morajo Jugoslovani vsled intervencije italijanske misije v Parizu zapustiti in izprazniti Celovec do 31. t. m. do 5. popoldne. Zanimivo je, da gre nova demarkacijska črta, nekaj km južno Celovca. Vodovod je v naših rokah.

Celovec, 30. julija (Izv. por.) Z ozirom na negotov položaj v Celovcu je Družba sv. Mohrja pričela s selitvijo svoje tiskarne in svojih uradov. Vse tiskarske stroje so že demontirali in odpeljali v Prevalje odnosno v Pliberk. Listi, kateri so se tiskali v družinski tiskarni, se začasno tiskajo v Ljubljani. Vsled nekdanje nemške strahovlade ima družba ogromno materialno škodo. Ravno zadnji politični dogodki so jasno pokazali, da so v

tej slovenski kulturni instituciji potrebne temeljite reforme, predvsem osamosvojitve izpod nemškega vpliva po celovškem škofijskem ordinariatu, volitve novega odbora, ki naj bi družbo preobnavala na temeljih moderne demokracije. Našo politično javnost pač dalje zanima, kakšno je sedanje družbino pravnopravno razmerje do nemške katoliške tiskovne družbe „St. Josephs-verein“, kamor so bili vloženi precejšnji družinski tisočaki na pritisk nemškega visokega klera.

Izpraznitev Celovca uradno potrjena.

Ljubljana, 30. julija. Po konvenciji, podpisani dne 28. julija ob 16. uri v Celovcu, se izvrši zavzemanje nove demarkacijske črte tekotom 31. julija od 6. ure zjutraj do 17. ure popoldne.

Nova demarkacijska črta.

V tej konvenciji določena demarkacijska črta med Dravo in Karavanami je nastopna: Maluška peč (Mallestiger Kogel), kota 1801, kota 724, most 575 na cesti 573 Malešče (Mallestig) — Gornje Loče (Oberlatschach), 1200 m vzhodno Malešče (Mallestig), Poljana, kota 661, Krače (Kratschach), stopi na Dravo pri Dragničah (Dragnitz), Drava do 1 km istočno mosta Rožek, potem ca. 300 m zapadno ceste Želpreče (Selpritsch) do jezera 500 m jugozapadno od Vrbe, rezervoar vodovoda južno od Vrbe (Velden) (ta je nemška), sredina Vrbskega jezera, Vankart (Glina, Glanfurt) do izliva v Glino (Glan), (selo Žrelec (Ebental) ostane provizorno do definitivne odločitve v naših rokah), potem Glina do izliva v Koko, Krka do 1 km severno od Reineggerja, potem administrativna meja Velikoveškega glavarstva, Schildberg južno od St. Pavla (St. Paul), Kasperstein, Waleggerkogel, gostilnica Hansl, rob planote od Hart in Achalm do železniške postaje Etnovške (Ettendorf) (ta postaja in železnica odtod v St. Pavel sta nemški, demarkacijska črta se približa reki Labudi pri izlivu Cehibacha, gre na sredi reke do kote 350 proti jugu, potem v dolini severno od Klesch, Močnik na Sv. Magdaleno (cerkev je nemška), kote 995, Hünnerkogel. (Ldu.)

Nemško poročilo.

Spital ob Dravi, 29. julija. (DunKU). Dne 28. julija ob 4. pop. so v Celovcu vojaški zastopniki Nemške Avstrije in države SHS podpisali protokol o pogajanjih, ki so se vršila pod predsedstvom interalirane komisije v Celovcu v svrhu določitve demarkacijske črte, katero morajo zavzeti čete države SHS. Po teh dogovorih naj čete SHS dne 31. julija ob 6. zjutraj začno evakuirati po njih zasedeno severno ozemlje z glavnim mestom Celovcem in severnim bregom Vrbskega jezera in naj to dokončajo do 5. popoldne. V proste kraje pridejo nemškoavstrijski orožniki kot varstvena četa. (Ldu.)

Politični pregled.

p Ministrska kriza. Z ozirom na sedanjo akutno ministrsko krizo v Beogradu je gotovo zanimiva politična statistika posameznih skupin in strank, zastopanih v narodnem predstavništvu. Poslancev imajo: demokrati 120, radikalci 67, jugoslovanski klub (Koroščeva skupina) 33, Narodni klub 31, seccijalisti 11, neodvisni radikalci (disidenti) 5, Črnogorci 11, liberalci 5.

p Ministrski predsednik Protić v Zagrebu. Iz Zagreba javljajo, da je ministrski predsednik Stojan Protić dospel v Zagreb. Na kolodvoru ga je sprejel ban dr. Pateček. Protić ima važne konference z zastopniki in poslanci Narodnega kluba.

p Amerika proti boljševikom in anarhistom. „Press associated“ javlja iz New Yorka: Ameriška vlada je sklenila, da se izženejo vsi anarhisti, boljševiki in drugi agenti, ki niso v Ameriki rojeni. Za politično razčiščenje se bodo porabile čete, ki se vrnejo iz Evrope. (Ldu)

p Proti boljševiški agitaciji v naši državi. Iz Beograda javljajo: V zadnjem času se javlja na Hrvatskem veliko število provokatorjev in agitatorjev, ki sejejo nemir in razdor med prebivalstvom na kmetih. Oblasti so podvzele vse korake, da se taki elementi odstranijo in da se vsi primeri najstrožje kaznujejo po vojnih oblastih. Največji del teh provokatorjev tvorijo madžarski boljševiki, na katerih prihod v naše kraljestvo se mora obrniti posebna pozornost. (Ldu)

Pokrajinske vesti.

kr Iz Dravske doline. V vseh listih se pozivlje „Pomagajmo invalidom“ — s kakim uspehom, mi ni znano. Pač pa mi je znan slučaj, ki se je prigodil v Selnici ob Dravi. Invalid Anton Kure iz Gerečje vasi, občina Selnica, ki je izgubil v vojni nogo, se je potegoval za razpisano tobačno trafiko Gerečja vas štev. 105, katero bi bil zmožen prevzeti. Vložil je pravilno prošnjo z vsemi prilogami okrajnemu finančnemu ravnateljstvu v Mariboru, dobil pa je odgovor, da je došla prošnja 4 prepozno, t. j. 16. junija 1919 in se na njegovo prošnjo zato ne more ozirati. Torej pripade trafika zopet prejšnjemu najemniku in sicer gosp. Tomažu Stieblerju, veleposesniku, trgovcu z lesom, trgovcu z mešanim blagom in gostilničarju. Seveda je bil ta možak tudi celo vojno doma, medtem ko je omenjeni siromak trpel na svojih bolečinah. Ni razvidno, zakaj se fin. ravnateljstvo ozira pri vsakem slučaju na imenovane 4 dni, ki se je zanje prošnja zakasnila. Narodna vlada v Ljubljani je vendar odredila, da se podelijo trafike v prvi vrsti invalidom. Pred vojno leta 1911 je Anton Kure prevzel mesto svojega rajnega očeta kot cestar. Takrat mu je njegov cestni mojster (inženir stare Avstrije) g. Strach vedno predhacoval „Sie können nicht als Wegmacher bleiben, weil Sie nicht Deutsch sprechen.“ Sedaj pa, ker ubogi revež drugače ne more živeti, je moral zopet prevzeti to službo.

kr Velika nevihta in toča v mariborski okolici. Maribor 30. julija. Včeraj popoldne je nenadoma nastal velikanski naliv nad Mariborom in okolico. Padala je tudi debela, gosta toča. Škoda je velika. Sadje in vinogradi so silno trpeli.

kr Dvoje novih šol v Mariboru. Mestni šolski svet je na svoji seji 28. t. m. sklenil, da se ustanovi v Mariboru 1 deška in 1 dekliška popolnoma slovenska šola. Na ostalih šolah pa bo dana nemškim otrokom prilika, da se priuče nemščini v neobveznem pouku.

kr Rogaška Slatina. Kvartet članov slov. opere iz Ljubljane priredi v petek 1. avgusta 1919 koncert v veliki dvorani državnega zdravilišča v Rogaški Slatini s sodelovanjem opernega pevca g. Leopolda Kovača.

kr Narodna čitalnica v Ribnici uprizori dne 2. avgusta ob 20 uri 15 minut in 3. avgusta ob 15. uri 30 min. v Arkovem salonu F. S. Finžgarjevo „Verigo“. — Gostje dobrodošli!

kr Jesenice. Godba in pevski zbor ZJŽ priredita v nedeljo, dne 3. avgusta ob 15. uri v prostoru telovadnega društva Sokol na Jesenicah veliko vrtno veselico.

Dnevne vesti.

dn Traglična smrt — na Dunaju. Dunaj, 30. julija. (Cru) Listi poročajo: Ministerialnega svetnika v državnem uradu za poljedelstvo in gozdarstvo dr. Maksa Schescharja so danes dopoldne našli v postelji obojenega z robcem. Rojem je bil v Trebnjem na Kranjskem leta 1870. Po prevratu je bil nervozno razburjen, ker bi se moral preseliti na Kranjsko. (Ldu)

dn Trgovski abiturijentski tečaj. Ministrstvo za trgovino je sklenilo, da se na trgovskih akademijah ustanovijo abiturijentski tečaji.

dn **Odpust uradnikov.** Ministrstvo za socialno politiko je preklicalo svoj sklep, da se odpusti 33 uradnikov iz državne statističnega urada.

dn **Posrežitev potnih predpisov.** Ministrski svet je sklenil, da se mora v bodoče pri izdajanju potnih listov postopati najstrožje, da se ne bodo dogajali neprijetni dogodki s tem, da se dajejo potni listi tudi ljudem, ki so kompromitirani.

dn **Franciška Bovcon,** begunka, škalo 10, naj se zgleda pri „Posredovalnem uradu za begunce SHS v Ljubljani“ ker dobi svojo plačilo po begunske podpore, katero je izdala 29. 7. t. l. v uradnih prostorih gori navedenega urada.

dn **G. Jože Makuc,** se prosi, da vpraša v petek 31. julija ali v soboto 1. avgusta v hotelu „Union“ za gđc, ki je delala v laboratoriju skupno s Seliškarjem. — Zupančič.

dn **Zanimiva poskusna vožnja na železnici.** Dne 31. malega srpana t. l. ob 15. uri 30 bo imelo železnično ravnateljstvo na progi Ljubljana-Brezovica poskusno vožnjo z velevažnim slovenskim izumom proti trženju vlakov. Kot nevaren del proge bo veljal del proge od progovnega znamenja na Viču, katero bo stalo na „stoji“ pa do Brezovice. Strojevodja bo skušal ulti s strojem mimo progovnega znamenja proti Brezovici — toda stroj bo začel v trenutku preteče nevarnosti sam zavirati in dajati dolgo vrsto kratkih žvižgov v znamenje, da se mora vlak takoj ustaviti. Poskuse se lahko opazuje zunaj zapornic prelaza državne ceste na Viču.

dn **18. se Franc Mozetič iz Trsta,** roj. 1879, ki se je nahajal zadnji čas pri 5. dom. pešp. v Voitsbergu. Kdor ve, kje se sedaj nahaja, naj naznači „Posredovalnemu uradu za begunce v Ljubljani“.

dn **Izšla je knjiga „Zveza vojnih invalidov“,** spisal g. Fr. Koštomaj, prvi predsednik ZVI. Cena knjige je 2 K in se dobiva v pisarni ZVI v Celju, Ozka ulica št. 3. Po pošti stane 1 K več in se prosi poslati denar naprej. Ker je čisti dobiček namenjen v pomoč invalidom, se knjiga toplo priporoča.

dn **Velik učiteljski kongres** za celo kraljevino se vrši v Beogradu dne 6, 7. in 8. avgusta. Na kongresu se bo razpravljalo o organizaciji vseh učiteljev brez ozira na vero v enotno stanovsko društvo. Vabljeni so vsi slovenski učitelji.

dn **Delegati dijaških stanovskih in podpornih društev** se sešanejo na poziv društva „Jugoslavija“ v Pragi dne 10. avgusta v Beogradu. Pri dohodu se je treba javiti pri g. dr. Čoroviču, uradništvu „Demokratije“ Uskoška ulica 8, Beograd, kjer dobe nadaljnje informacije in navodila.

dn **Članom Dijaške počitniške zveze** izšel je „Dijaški počitniški almanah za l. 1919“. Člani na deželi ga dobijo proti naprej plačanem znesku 560 K s poštno vred, člani pa, ki stanujejo v Ljubljani, dobijo almanah vsak dan od 16—17 ure v pisarni Tiskovne zadruge (Sodna ulica 6) do 1. avgusta. — DPZ.

dn **„Marburger Zeitung“** in Kralikova tiskarna v Mariboru sta pod državnim nadzorom. Za nadzornika je imenovan odvetnik dr. Fr. Lipold.

dn **Iz naše mornarice.** Bivši kontreadmiral avstrijsko-ogrske mornarice Wickerhauser je imenovan za kontreadmirala jugoslovanske mornarice.

dn **Visoka gospodarska šola v Zagrebu.** Prihodnjo jesen se otvori v Zagrebu visoka gospodarska in gozdarska šola.

dn **Nizozemski konzulat v Zagrebu** se nahaja na Markovem trgu br. 4, II. nadst.

dn **Nove gimnazije v Beogradu.** Vsled sklepa ministrstva za prosveto se ustanovijo v Beogradu tri nove gimnazije, sicer dve moški in ena ženska. Tako bodo v Beogradu tri moške in ena ženska gimnazija ter ena realna.

dn **Zasebno uradništvo v Splitu** je začelo živahno akcijo za izboljšanje gmojnega položaja.

dn **Pol milijona pisem iz Amerike** je pripeljala ameriška vojna ladja za Dalmacijo.

dn **Železniška policija.** „Nar. novine“ priobčujejo imenovanja začasnih komisarjev železniške policije v Hrvatski in Slavoniji.

dn **Imena naših vseučilišč.** Hrvatski ban je izdal odredbo, da se imenuje vseučilišče v Zagrebu ravno tako, kakor v Beogradu in Ljubljani: Vseučilišče kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev.

dn **Draginjske doklade drž. uslužbencev in vpokojencev.** Delegacija ministrstva financ je pravkar prejela oficijelno obvestilo, da so zvišane doklade dovoljene z veljavnostjo od 1. julija t. l. Odredilo se je, da se poviški kakor hitro mogoče, na vsak način pa v prvem tednu avgusta, likvidirajo in nakažejo.

dn **Sokol Moste pri Ljubljani** Radi javne telovadbe bratskega društva Sokola II., preložili smo našo za dan 3. avgusta nameravano prireditel. Vsled tega se vrši naša javna telovadba v nedeljo dne 31. avgusta t. l., ustanovni občni zbor Društva za zgradbo doma in z njim združen cvetnični dan pa šele 21. septembra t. l. Obveščamo o tem bratskega društva s prošnjo, da se teh naših prireditev po možnosti udeleže. Podrobnosti objavimo pravočasno. Na zdar! Odbor.

Ljublianske vesti.

dn **Vseučiliška komisija** ima svoje XVII. redno sejo dne 31. t. m. ob 17. uri v deželnem dvorcu.

dn **Društvo inženjerjev v Ljubljani** ima v petek 1. avgusta družinski večer na verandi hotela Union. S člani so vabljeni, tudi njih cenjene soproje k polnoštevni udeležbi. Seštanek ob 20. uri. Posebnih vabil se ne bo dostavljalo. Tedenski sestanek ta četrtek odpade.

dn **Zveza trgovskih nastavljenecv** naznanja, da se vrši članski seštanek v četrtek dne 31. julija 1919 ob pol 20. uri v Ljudskem domu II. nadstropje. Z ozirom na to, da se v zadnjem času med kolegi kakor tudi po časopisju raznašajo razne neistinite vesti o delovanju društva ter o glavnem odboru, pričakuje odbor, da se vsi člani „Zveze“ sestanka zanesljivo udeleže. Glasom pravil imajo članski sestanki namen, da se na njih razpravlja o društvenih zadevah, in odbor pričakuje, da se sigurno udeleže sestanka tudi oni nezadovoljneži, ki imajo pogum pisati anonimna pisma in priobčevati nepodpisane članke, v katerih kritizirajo delovanje Zveze in da bodo prišli na sestanek s pametnimi predlogi. — Zveza trgovskih nastavljenecv na slovenskem ozemlju.

dn **Zatekla se je mlada psica „Florica“** bela, s črnimi lisami. Znamka št. 607. Nagrada se da v Ljubljani Polj. c. 55.

dn **Dotičnik,** ki je pomotoma zamenjal na št. Jakobskem semnju sprehajajo palico, naj jo nemudoma vrne na naslov I. Lončar, sv. Petra cesta 36.

dn **Zopet novo domače podjetje.** Kakor smo izvedeli, je pričela znana tvrdka Ivo Premerl v Ljubljani z izdelovanjem pristnega kranjskega firneža i. s. firnež za zunanja dela, firnež za notranja dela in firnež proti rji. Do sedaj so dobavljale Jugoslaviji firnež le tuje, židovske in nemške tvrdke, katere so pri nas surovine kupovale in izvažale, potem pa izdelke zopet uvažale in za drag denar prodajale. Da se otresemo tudi v tej panogi tujcev, priporočamo slavnemu občinstvu podjetje, ki se bo potrudilo uveljaviti le pristno in dobro blago, ne pa slabe nadomestke, kakor tuje tvrdke do sedaj. Zato nam jamči g. Iv. Premerl sam kot strokovnjak. Kakor hitro bodo razmere dopuščale, bo tvrdka Ivo Premerl pričela tudi z izdelovanjem pristnih oljnatih barv.

Obnovite naročnino pravočasno, da se vam pošiljanje lista ne ustavi!

Zadnje vesti.

Zavezniške čete zasedejo Reko.

Cürich, 29. julija. (Čtu) „**Popolno d' Italia**“ javlja, da so na predlog Clemenceaua odplula ladje z angleškimi, ameriški in francoskimi četami proti Reki. Do pjasnitve položaja ne sme Italija izvajati na Reki nobenih vladarskih pravic. (Ldu)

Svobodna trgovina na Jadranu.

Pod nadzorstvom Amerike.

Belgrad, 30. julija. Vsled odločitve mirovne konference, bo trgovina na jadranskem morju popolnoma svobodna. Organizacija trgovine na jadranskem morju se bo poverila Amerikancem, ki bodo vodili tudi nadzorstvo.

Zaradi tega bodo postavljeni v vseh trgovinskih mestih na Jadranu ameriški uradniki, v svrhu reguliranja trgovskih zvez na Jadranu. (Ldu)

Rok Nemški Avstriji podaljšal.

Ly on, 30. julija. (Brezlično) Avstrijska delegacija je zaprosila za osem-dnevno podaljšanje roka, ki ji je bil dovoljen za predložitev pismenega odgovora na mirovne pogoje (Ldu)

Gospodarstvo.

g Stanje žetve v Jugoslaviji.

Belgrad 30. julija. Po poročilih, ki jih dobiva ministrstvo za poljedelstvo vsak mesec, je stanje žetve prav dobro. Zlasti dobro je pšenica in ječmen v južni Srbiji, sadje pa bolj malo. (Ldu.)

g Razdelitev letošnje žetve.

Beograd, 29. julija. V ministrstvu za prehrano se živahno dela za ure-ditev razdelitve letošnje žetve. Narčt o tej razdelitvi bo predložen v odobrenje ministrskemu svetu. (Ldu)

g Vioge na Centralno upravo za trgovački promet sa inostran-

stvom v Beogradu. Še vedno se ponavljajo slučaj, da se vlagajo prošnje za izvoz direktno v Beograd, četudi je prosilec in območja podružnice Centralne uprave v Ljubljani. Opozarja se, da se odslej naprej prošnje, ki se vložijo direktno v Beograd od Centralne uprave ne bodo reševale, temveč pošiljale prej podružnici v izjavo. Vsakemu interesentu je tedaj v lastno korist, da se obrača v vseh zadevah na podružnico v Ljubljani. Vse prošnje na ta urad morajo biti kolekovane.

g Jesenski semenj v Lyonu.

Ministrstvo trgovine in industrije v Beogradu naznanja tukajšnji trgovski in obrtniški zbornici, da so naši producenti in importirji povabljeni, da se udeležijo letošnjega jesenskega Lyonskega semnja, ki se prične 1. oktobra in traja do 15. oktobra t. l. Ker je zbornica naproščena, da nabere udeležnike in druge potrebne podatke, vabi po tem potu interese, ki se nameravajo udeležiti tega semnja, da ji nemudoma prijavijo svojo udeležbo ter hkratu sporoče, kaj nameravajo razstaviti in koliko prostora potrebujejo v stojnicah (barakah). Pripominja se, da je cena za eno stojnico 600 frankov. Pripadniki kake Francoski sovražne države niso pripuščeni na semenj. Razstaviti in prodajati se sme le lasne izdelke.

g Trgovske zveze z Romunijo.

Beograd, 29. julija. Dosežen je popoln sporazum glede trgovskih zvez z Romunijo in stopi takoj v veljavo. Ta sporazum bo v veljavi do sklepa definitivne pogodbe z Romunijo. Kakor znano, obstoje tozadevni dogovori že tudi z Grško. (Ldu)

g Trgovinska nadzorstva.

Belgrad 30. julija. Vsled sklepa ministra za trgovino se bodo ustanovile nove trgovinske inspekcije v Zagrebu, Sarajevu in Ljubljani, ki bodo imeli nalogo kontrolirati trgovino in delovanje denarnih zavodov v njihovih teritorijih. (Ldu.)

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi

stanejo prvih 10 besed 4 K, vsaka nadaljnja beseda 30 uln. - Dopisovanje in žetne ponudbe pa vsaka beseda 1 K.

Proda se:

Pisalni stroj, Smith-Premier, z latinico in cirilico, se ceno proda. Srebotnjak, Kolodvorska ulica 31. 1084

Zložljivi stoli in nekaj miz se proda. Srebotnjak, Kolodvorska ulica 31. 1083

Na prodaj je večja množina ostankov kakor tudi celih kosov vseh vrst belega in domačega platna za rjuhe in srajce, samo prvovrstno blago, po zelo znižani ceni na debelo in drobno. Alojzij Remic, Ma. Nazarje nad Mozirjem. 1077

Oprava za spalno sobo kakor več pohištva se proda Židovska ulica 3/III. 1076

Proda se popolnoma nov višnjevi, fin, po najnovejši modi izdelan kostim za bolj malo osebo. Potočnik, damski krojač, Selenburgova ul. 6.

Žensko kolo dobro ohranjeno ceno prodam. Vpraša se v podružnici „Jugoslavije“ v Ptuj. 1065

Kupi se

Vreče, razne velikosti in kakovosti, se kupijo. Naslov pove I. Jugoslovanski anončni in informacijski zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabrežje 5.

Kupim motorno kolo kakor tudi eno garnituro pnevmatike za motorno kolo 26x2 1/2. Ponudbe na Martin Pleterski, Cerklje, Dol. 1080

Kupim, ozir. vzamem v najem dobro lodočo trgovino z mešanim blagom najraje kje na deželi. Ponudbe pod „A. R. 60“ na upravo. 1078

Sveže maline se kupujejo v vseh množinah. Ponudbe na: Destilacija esenc, in izdelovanje sokov. Potnik Srečko, Ljubljana, Stomškova ulica 27.

Službe:

Dobra kuharica se takoj sprejme. Poizve se v Ljubljani, Poljanska c. 57. 1082

V Avstriji preganjan Jugoslovčan prevzame kje na Stajerskem ali Koroškem v najem gostilno ali trgovino pod dobrimi pogoji takoj ali pozneje. Ponudbe pod „Jugoslovčan“, Škofja Loka. 1079

Gimnazijski abiturijent išče primerne službe. Ponudbe pod A. D. na upravo „Jugoslavije“ v Novemestu.

Za takojšnji nastop iščeta mesta dva strojnika. Najraje k parnim lokomobilam ali mlaticam na paro v Slavoniji, Banatu ali Srbiji. — Naslov v upravi. 1066

Yrgovski sotrudnik star 28 let sedaj vojašine popolnoma prost izurjen v vseh strokah želi mesta v večji trgovini v Sloveniji ali na Hrvaškem. Ponudbe pod „Sotrudnik“ 1892 na upravnistvo „Jugoslavije“

Razno:

Išče se družabnik ali družabnica s 40—50 tisoč kron za popolnoma sigurno trg. podjetje v slovenskem delu Koroške. Čisti dobiček letno 10—15 tisoč kron. Sodelovanje ni potrebno. Pismene ponudbe na upravo pod „Sigurnost“. 1067

Popravila žepnih ur in zlatnine sprejema F. CUDEN sin, nasproti glavne pošte v Ljubljani. 925

Pozor vrvarji!!

Za prodati imam večjo množino konopelj. — Vpraša se pri Viktorju Radakoviču, vivar, Zlatar na Hrvaškem.

VRECE

vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno in plačuje najbolje trg. firma

J. Kušlan, Kranj, (Gorenjsko).

V najem se išče lepa hiša

s 3—4 sobami brez pohištva in vrtom na prijaznem, zdravem kraju, po možnosti ob železnici na Stajerskem ali Kranjskem. Ponudbe na upravo lista pod „B. H.“

Zidarske čopiče

kakor tudi konjske žimnate krtače ima zopet v zalogi po nizki ceni

Iv. N. Adamič Ljubljana.

Razkrinkani Habsburžani.

Moja preteklost.

Epizna grofica LARISCH, nečakinja cesarice Elizabete in njena dvorna dama.

(45 nadaljevanje.)

Krokarjevo bivališče je bila soba, ki je v njej viselo vse polno rogovja in drugih lovskih trofejev. Odtod se je prišlo na hodnik, kjer sem na njegovem koncu opazila velika dvojna vrata. Loschek jih je odprl in stopili sva v krasno, belo in z zlatom okrašeno predsobo.

Marija je stopala nekaj časa nepotrpežljivo gorindol, nato pa je prišla k meni. Solze so se ji svetile v očeh; bila je vsa bleda in nek obupni sklep jo je navdajal, kakor je vse kazalo. Prijela me je za obe roki in me poljubila. Nato pa mi je silno mirno in žalostno rekla:

»Marija, želim, da mi iz dna srca odpustite vse nepravice, ki sem vam jih povzročila. Naj se zgodi karkoli hoče, nikar ne misliti, da sem vas želela prevariti in ukaniti.«

Njena očividna ljubezen me je ganila ter sem ji odgovorila, da želim samo, da bi bila srečna in da me bo silno veselilo, ako zadobi po tem razgovoru vendar enkrat svoj notranji mir.

V tistem hipu so se odprla vrata na drugem koncu sobe in prestolonaslednik nama je prišel nasproti.

Rudolf, ki je imel polkovno bluzo na sebi, je bil videti docela dobre volje in se je smehljaj, ko smo se pozdravljali. »Pridite v mojo sobo,« je rekel, »tam nam bo mnogo bolj prijetno.«

Peljal naju je v prijetno sobano, kjer je bilo vse polno ilustrovanih časnikov, knjig in cvetlic ter ogromen piano, posut z novimi godbenimi deli. Na pisalni mizi so ležala očala in jaz sem se čudila, kako to, da je Štefanija pustila svoja očala tam, ker se je splošno sodilo, da se ona in Rudolf nista posebno obiskovala.

»Sedaj pa,« je rekel bratranec v jako prozajčnem tonu, »želim imeti ta mali razgovor z Marijo na samem tam v kadilni sobi. Ali dovoliš, Marija?«

»Oj, nikar ne hodi od tod,« sem odgovorila, nekam nejasno se zavedajoč nepravil, »grem rajši jaz nazaj v predsobo.«

»Nesmisel,« je odgovoril Rudolf, »tam bi te lahko kdo videl. Obiljubljam ti pa, da zadržim baroneso samo deset minut.«

Odprl je vrata in predno sem mogla izpregovoriti besedico, je Marija švignila mimo mene in izginila. Prestolonaslednik je odšel za njo. »Samo deset minut,« je ponavljal, ko je zaprl vrata. Nato pa sem sišala, da jih je zaklenil za seboj...

Bilo mi je nemogoče kaj storiti in stopila sem k oknom, da bi videla, v katerem delu dvora sem bila. V svoje iznenadenje sem spoznala, da so bila okna obrnjena proti Amalienhofu in da so ravno nasproti bile cesaričine sobane, ki sem jih tako dobro poznala. Videla sem veliko uro in slišala ropot kočij, ki so drdale čez dvorišča sem in tja.

Nekaj časa sem opazovala živahni prizor, nato pa sem pogledala na uro — deset minut je bilo že minulo.

Stopila sem k zrcalu ter si uravnavala lase, ki mi jih je bil krokar nekoliko razmršil, pri tem pa sem začula glasove vojaške godbe. Bila je ura menjavanja straže. Soba je bila neprijetno topla; slekla sem si jopič. Komaj pa se je to zgodilo, je vstopil bratranec. Bil je sam.

Vsa prepadena sem srmeala v Rudolfa in sem mogla samo zajeceljati... »Kje je Marija?«

Nasmejal se mi je, ne da bi se zmenil za moje vprašanje, ter je začel zaklapati vsa vrata v sobi.

»Govori!« sem zavpila; »za božjo voljo, povej mi, kaj se je zgodilo! Rudolf, izjavi se.«

Bila sem tako prestrašena, da sem komaj mogla stati pokonci. Kri mi je silila v glavo, omahovala sem ter se tresla in soba se mi je vrtela pred očmi.

Prestolonaslednik me je prijel za roko. »Tukaj ni ničesar pojasnjevat,« je rekel.

»Marija! Marija! Kje je ona? Oj, povej mi vendar, kaj si storil z njo...«

»Pomiri se, Marija, in me poslušaj. Ne segaj mi v besedo. Vrniti se boš morala brez Marije.«

Med najinim pogovorom so glasovi vesele godbe zunaj naraščali in padali, in nikdar več ne čujem vojaške godbe, ne da bi se spominjala tistega strašnega trenutka. Slabo mi je prihajalo od strahu.

»Sliš se; sam ne veš, kaj govoriš; saj mi vendar nočeš s tem reči, da hočeš Marijo tukaj pridržati, kaj?«

»Nič za to, kje nameravam obdržati Marijo; in vse, kar ti je storiti, je to, da odideš nemudoma domov.«

Njegova zakrknjena brezčutnost me je razjarila: »Brez nje ne grem od tod!«

»Pa moraš, Marije ni na dvoru.«

Mene je skoraj kap zadela. Nato sem si zopet opomogla. Bratranec pa je nadaljeval: »Nič se ne zgodi, ako ostaneš mirna. Vrni se k baronici ter ji povej, da ti je Marija pobegnila.«

(Dalje prihodnjič.)

Svarilo

pred nakupom.

Ukradeno je bilo par kompl. konjskih oprem (t. j. komati, ujzde, vajeti). Obvestilo proti nagradi v Ljubljano, Poljanska c. 55.

Prima svinjska mast,

Suho meso,
Slanina,
Braunšvajgerce,
Fižola,
Prženi ječam

a la Kneipp,
Kavin nadomjestak

prodaje na veliko i malo

Prva slavonska tvornica

suhomesnate robe i masti

Jovo Gigović
Novogradiška.

Podružnica:
Maribor, Glavni trg 21.

Naznanilo.

Prevzela sva

v Celju
„BUFET“
na kolodvoru

in se priporoča slavnemu občinstvu in potnikom za obilen obisk.

Josip in Marija Majdič.

Pozor!

Žitne odpadke, dobro pičo za perutnino in drugo živino, razpošilja po povzetju z vrečo vred po 70 kg, postavljeno na štacijo v Celju po K 50.—, Umetni in valjni mlin Jos. Kürbisich, Celje.

Iščemo sposobnega žagarja

za parno pilarno. Ponudbe na „Elektrarno Falo“.

Jajca

sveža, kupi v vsaki množini in prosi za ponudbo eksportna trgovina

Ed. Suppanc
v Pristovi.

Angleška
čudatvorna mast

hladi, čisti, mehča
izvlači tuje tvari,
prepreči zastupljanje krvi
in operacije.

Vpošilja samo proti predplačilu franko K 8.— za 1 dozo.

Lekarna Thierryja v Pregradu, glavna zalega v Ljubljani

R. SUŠNIK, Marijska trg št. 5
in vse druge lekarne.

Knjigoveznica

M. Levec nasl.

F. LERCH v Radovljici

javlja tem potom, da sprejema zopet vsa v stroko spadajoča dela, ter se sl. občinstvu priporoča.

POZOR!

Moderno opremljena

parna pralnica

s fino kemično čistilnico se ceno proda. Kje, pove uprava „Jugoslavije“ v Mariboru.

KONTORISTINJO

ki mora biti absolventinja trgovskega tečaja, večša strojepisja, stenografije in knjigovodstva išče Josip Rejster, tovarnar kandidatov in slaščic v Šoštanju. Reflektira le na samostojno moč. — Ponudbe naj se opremijo z izpričevani o doseganju službovanju in šolski izobrazbi ter zahtevki plače. Nastop takoj.

!! Trgovci z barvo in kolonijalnim blagom !!

Oferiram vsako količino temeljne krede (Grundkreide, Stritzl, „bilis“); oddam cele vagone po zelo ugodnih cenah. Iščejo se dobro vpeljani zastopniki. Zahtevajte vzorec. Brata Berger, Brod, poštni predal.

Naznanilo.

„Mestna zastavilnica ljubljanska“ naznanja p. n. občinstvu, da se vrši

dne 7. avgusta t. l.

redna mesečna dražba

v mesecu decembru 1918 zastavljenih dragocenosti in efektov, (blaga, perila, strojev, koles itd.) od 3 do 6 h popoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica številka 2.

Posebno se še opozarja, da na dan dražbe ni mogoča rešitev ali obnovitev zapadlih predmetov, temveč le najkasneje zadnji uradni dan za stranke pred dražbo.

V Ljubljani, dne 29. julija 1919.

Ko treba?

Pšenice, kukuruza, zobi (ovsa), ječma, kaše (Gerstl), pržena ječma, pakovano po vzorcu Kneipa i otvoreno, masti, suhog-mesa, sve vrsti zemaljskih proizvodov.

Jovanović i Tomić, Mitrovica
(SREM.)

Kupujem
staro lito železo
vsako množino.

Ponudbe pod šifro „LITO ŽELEZO“ na upravništvo.

Obvestilo.

Vljudno naznanjam, da sem prevzel spedijsko podjetje Jurija Reitingera v Mariboru ter bodem isto pod tvrdko:

Jurija Reitingera naslednik VJEKOSLAV FÜRST dalje vodil.

Prevzemam prevažanja vsakovrstnega blaga in pohištva. Na željo sprejemam pohištvo in drugo blago lastno shrambo po zmernih cenah.

Prevažamo s težkimi vozovi in tovornimi avtomobili. Postrežba točna in solidna. Za cenjena priporočila se priporoča

Jurij Reitinger-jev naslednik VJEKOSLAV FÜRST.

Komisija za stvarno demobilizacijo

v Ljubljani

razpolaga še s sledečimi avtomobili nahajajočimi se:

- 3 tonski Nesseldorfer A XI 458 v Lescah pri pivovarni, cena 6700 K.
- 3 tonski Marla A X 272 v Lescah pri kolodvoru, cena 8700 K.
- 2 tonski Spa A XVIII 179 v Trzinu pri pošti, cena 10 000 K.
- 1½ tonski Fiat v Kamniku, v smodnišnici, cena 10 000 K.
- 2 tonski Büssing A VII 823 v Domžalah pri Krtini, cena 7500 K.
- 3 tonski Nesseldorfer B IV 58 v Trebnjem na dvorišču gostilne Pavlin, cena 15 500 K.
- 2 tonski Fross & Büssing na Vrhniki, dvorišče g. Lenarčiča, cena 2000 K.
- 3 tonski Nesseldorfer na Vrhniki v pivovarni, cena 9000 K.
- 3 tonski Büssing-Danubis A XI 492 v Kamniku, v smodnišnici, cena 5000 K.
- 3 tonski Fross & Büssing v Gorenji vasi pri Škofjiloki, cena 3000 K.
- 2 tonski Fross & Büssing A VII 835 v Škofjiloki pred mestno klanico, cena 7000 K.
- 3 tonski Nesseldorfer B IV 49 v Borovnici, cena 2500 K.
- 3 tonski Praga A XII 270 v Sovodnjah pri Žirih, cena 2000 K.
- 2 tonski Waf A IV med Lukavico in Trojanami, cena 1300 K.

Interesente se opozarja na pogoje razglašene v listih 10. maja t. l., ki se glase: 1. Komisija za stvarno demobilizacijo si pridržuje pravico dodeliti tudi nižjim ponudnikom, ako je isti oziravreden. 2. Kupec sme avtomobil prodati šele po preteku 2. let brez dovoljenja deželne vlade, v kar se pisмено obveže. 3. V slučaju potrebe ga mora staviti voj. oblastim v teku 48 ur na razpolago proti postavljeni odškodnini. Pismene ponudbe je poslati do 15. avgusta t. l. na avtomobilni referat v Ljubljani, hotel Ilirija. — V ponudbi je navesti ponudbeno ceno v kakšne svrhe se ga bo rabilo in natančen naslov ponudnika.